

Čís. 819.

Právní význam požadavku § 97, odstavec druhý čís. 4 žel. dopr. ř., by nárok na odškodnění vznesen byl u dráhy písemně.

(Rozh. ze dne 21. prosince 1920, Rv I 667/20.)

Žalobkyně odevzdala dráze koš se šatstvem k dopravě jako zavazadlo a při příjezdu na konečnou stanici je vyzvedla, aniž by byla upozorovala, že by koš byl zevně nějak porušen. Přišedši večer domů, shledala, že celá řada věcí z koše zmizela, oznámila proto příštího dne ústně ztrátu na stanici, načež úředník dráhy sepsal o jejím udání protokol. Proti žalobě o náhradu škody namítala žalovaná dráha mimo jiné, že nebylo vyhověno požadavku § 97, odstavec druhý, čís. 4 žel. dopr. ř., by nárok na odškodnění vznesen byl u dráhy písemně. Procesní soud první stolice žalobě vyhověl a uvedl, pokud jde o zmíněnou námitku v důvodech: Jde o to, jaký význam dlužno přikládati slovu »písemně« v § 97 (2) čís. 4 žel. dopr. ř. Soud je toho názoru, že oznámení strany musí býti písemně zjištěno, aby strana měla v rukou důkaz o oznámení, nelze však za to míti, že by účinnost ohlášení závisela na písemné formě. Opačný názor odporoval by názorům právního života. I v řízení soudním jest většinou písemnému podání postaveno na roveň ústní oznámení strany, zjištěné protokolem. Není důvodu, proč by právě ve styku železničním, jenž vybudován jest zvyklostmi obchodními a zásadou ústnosti, měla býti písemná forma požadavkem pro platnost právního úkonu. Zákon klade hlavní důraz na vyšetření, jež bude předsevzítí dle § 82 žel. dopr. ř., klade soudnímu ohledání na roveň sepsání skutkové podstaty dráhou. Že skutkovou podstatu dlužno sepsati, jest přirozeno, musí však postačiti, bude-li ohlášení nároků stranou v této skutkové podstatě potvrzeno. V případě, o němž jde, byla skutková podstata skutečně sepsána a již tím dala dráha na jevo, že ustoupila od požadavku písemného ohlášení. O d v o l a c í s o u d rozsudek potvrdil. D ů v o d y: S názorem prvního soudu dlužno souhlasiti. Návrh, aby zavedeno bylo vyšetřování podle § 82 dopravního řádu, má se u železnice podle § 97 (2) čís. 4 státi jen písemně, v tomto případě byl však přednesen jen ústně. Nehledě k tomuto předpisu § 97 (2) čís. 4 byla však železnice oprávněna, upustiti od písemné formy návrhu, a to také mlčky, přijavši ústní návrh a provedši na jeho základě šetření podle § 83 žel. dopr. ř. To se také v případě skutečně stalo. Žalovaná železnice sepsala prostřednictvím svého zřízence, jehož v této věci použila, na žádost žalobkyně protokol, v němž byl učiněn návrh podle § 97 (2) čís. 4 a na základě toho protokolu provedla také navržené sepsání skutkové podstaty. Železnice spokojila se tím s ústně učiněným a v protokole sepsaným návrhem a nemůže se proto odvolávati na požadavek písemnosti. Kdyby bývala železnice neměla toho úmyslu, byla by bývala povinna, žalobkyni výslovně prohlásiti, že sepsání protokolu nenahrazuje písemného udání. Poněvadž to však neučinila, jest míti za to, že se vzdala práva, žádati písemný návrh, a nemůže tohoto práva ve sporu více uplatňovati.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Spornou v literatuře i praxi otázku, zda § 97 odstavec druhý, žel. dopr. ř. v rozporu s čl. 41 odstavec druhý čís. 3 a 4 a) bernské dohody požaduje nepřipustným způsobem písemné oznámení, a není tedy podle § 2 zák. ze dne 27. října 1892, čís. 187 ř. zák. ve směru tom platným, lze při řešení sporné otázky, o níž jde, strancu ponechat, neboť i pro ten případ, že by ustanovení § 97 odstavec druhý čís. 4 žel. dopr. ř. bezesporně platilo, bylo by lze z toho vyvozovati jediný důsledek, totiž že dráha ústní žádost o vyšetření může prostě ponechat nepovšimnutou. Jakmile však dráha žádost, ústně jí přednesenu, jak se tuto stalo, dá sepsati ve svém domácím protokolu, který strana podepsala, není tu více pouhá ústní žádost strany, nýbrž písemné její vyhotovení. O tom, jak takový písemný návrh má vypadati, pokud se týče, že musí býti psán stranou samotnou a že nesmí býti psán úředníky dráhy, citovaný § žel. dopr. ř. ničeho nepraví a nelze tedy do zákonného ustanovení vsunovati předpis o nějaké určité formě. Dráha o takto písemně zjištěném návrhu žalující strany dala domácí protokol sepsati a tedy ve věci skutečně jednala, neohlížejíc se na to, že strana nejprve jen ústně za zjištění žádala. Není zajisté přípustno, již ze stanoviska věrnosti a víry, aby dráha budila jen zdání, že podaný ústní návrh učinila podkladem svých dalších kroků a tím stranu v bezstarostný klid ukolébala a pak pojednou vystoupila s požadavkem písemného ohlášení, kdy již by bylo opožděné. Námitka, že protokol sepsal úředník dráhy, nezkušený nováček ve svém oboru, nemá významu, poněvadž úředník ten byl drahou k tomu určen, aby jednal a nevybírala si ho žalobkyně. A podle § 5 žel. dopr. ř. dráha ručí za své lidi.

Čís. 820.

Důvod rozluky nemůže o sobě býti dokázán ani doznáním ani výsledkem stran dle § 371 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 21. prosince 1920, Rv I 671/20.)

K manželově žalobě prohlásil procesní soud své stolice manželství rozloučeným pro cizoložství manželčino, ježto manželka cizoložství doznala a uvedl mimo jiné v důvodech: Soudní dvůr uznal na výslech stran o tvrzeném a nepopřeném cizoložství, jelikož tento výslech považuje za přípustný podle zákona. Podle § 99 obč. zák. nelze souhlasné doznání manželů považovati za pravoplatný důkaz. Důkaz výsledkem stran jest podle čl. VI. čís. 1 uvozovacího zákona k civ. řádu nepřipustným za účelem důkazu překážky manželství. Doznání, o kterém se § 99 obč. zák. zmiňuje, není však totožným s výsledkem stran, který podle civ. řádu mezi důkazy zařaděn jest, a při kterém soudci náleží pravdivost tvrzených okolností posuzovati, což není totožným s pouhým doznáním. Výslech stran není přípustným za účelem důkazu, že jest tu překážka uzavření sňatku a není podle onoho článku přípustným v řízení o platnosti manželství. Podle zrušeného § 115 obč. zák. a zákona ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n. jest ovšem v řízení o rozluce pokračovati dle předpisů platných pro vyšetřování a posuzování platnosti man-